

Nota

Voor burgemeester en wethouders

Nummer: 12INT02605

Datum vergadering:

Nota openbaar: Ja

18 DEC 2012

▶	Onderwerp:	Aanpassing verordeningen in verband met wijzigingen van de Wet werk en bijstand, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).	5
---	-------------------	--	---

Advies:

1. Instemmen met de aanpassingen van de gemeentelijke verordeningen aan de

- Wet afschaffing huishoudinkomenstoets
- Wet Aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving
- Wet huisbezoek rechtmatigheid uitkering
- Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd.

Het gaat om de volgende verordeningen:

- de Verordening maatregelen en boete WWB/Bbz gemeente Hellendoorn 2013
- de Maatregelenverordening IOAW en IOAZ gemeente Hellendoorn 2013
- de Toeslagenverordening WWB gemeente Hellendoorn 2013
- de Verordening langdurigheidstoeslag WWB gemeente Hellendoorn 2013
- de Verordening behandeling bezwaarschriften sociale zekerheid 2010

2. Instemmen met de intrekking van de volgende verordening:

- de Toeslagenverordening Wet investeren in jongeren gemeente Hellendoorn 2009

3. Vaststellen:

- Beleidsregels bijdrageregelingen bijzondere bijstand gemeente Hellendoorn 2013

4. Bovengenoemde stukken ter advisering voorleggen aan:

- het cliëntenplatform Werk en Inkomen op 7 januari 2013;
- de commissie Samenlevingszaken op 15 januari 2013.

Besluit B en W: *conform advies*

Korte samenvatting:

Per 1 januari 2013 treden de Wet Aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving (Fraudewet), de Wet huisbezoek rechtmatigheid uitkering en de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd in werking. Als gevolg van die wetten worden de Wet werk en bijstand, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) per 1 januari 2013 gewijzigd. Deze wijzigingen brengen met zich mee dat een aantal gemeentelijke verordeningen aangepast moet worden.

Het gaat om de volgende verordeningen:

- de Verordening maatregelen en boete WWB/Bbz gemeente Hellendoorn 2013
- de Maatregelenverordening IOAW en IOAZ gemeente Hellendoorn 2013
- de Toeslagenverordening WWB gemeente Hellendoorn 2013
- de Verordening langdurigheidstoeslag WWB gemeente Hellendoorn 2013

De meest ingrijpende wijziging daaruit is de introductie van de bestuurlijke boeten bij uitkeringsfraude.

De gewijzigde verordeningen worden hierbij aangeboden.

Jaarlijks wordt de Beleidsregels bijdrageregelingen bijzondere bijstand vastgesteld. Hierin wordt het minimabeleid geactualiseerd.

Aanleiding:

Op 1 januari 2012 is de Wet werk en bijstand aangepast. Eén van de grote wijzigingen uit de wetswijziging betrof de huishoudinkomenstoets. Een andere aanpassing is de samenvoeging van de Wet werk en bijstand(WWB) met de Wet investering in jongeren (WIJ).

In het Begrotingsakkoord is afgesproken dat deze huishoudinkomenstoets wordt afgeschaft. Er is voor gekozen om dat met terugwerkende kracht per 1 januari 2012 te doen. De gemeentelijke verordeningen moeten hieraan nog worden aangepast.

De samenvoeging van de WWB en de WIJ brengt met zich mee dat de gemeentelijke verordeningen op grond van de WIJ kunnen worden ingetrokken.

Per 1 januari 2013 wijzigen de Wet werk en bijstand, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ). Het meest ingrijpende is de introductie van de bestuurlijke boeten bij uitkeringsfraude. Uitkeringsfraude wordt strenger gestraft. Verder is het college vanaf 1 januari 2013 verplicht ten onrechte verstrekte uitkering als gevolg van de schending van de informatieplicht terug te vorderen.

De gemeentelijk verordeningen moeten worden aangepast aan de nieuwe wetgeving.

De aanpassingen zijn voorbereid in WT4 verband; aanvankelijk met de 4 gemeenten, maar uiteindelijk alleen met de gemeente Rijssen-Holtén. Met uitzondering van lokale nuances stemmen de voorstellen overeen met die van de gemeente Rijssen-Holtén.

Relevante eerdere besluiten:

n.v.t.

Doelstelling:

In het Regeerakkoord is afgesproken dat uitkeringsfraude harder wordt aangepakt. Handhaving omvat een breed scala aan instrumenten die moeten voorkomen dat mensen onterecht een uitkering ontvangen. Het sluitstuk is het opleggen van een sanctie bij overtreding van de regels.

Na vaststelling van de verordeningen en de beleidsregels voldoen deze weer aan de wettelijke bepalingen.

Oplossing:

Op 1 januari 2013 treedt de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving (Fraudewet) in werking. De wet wijzigt onder meer de WWB, de IOAW en de IOAZ. Bij schending van de informatieverplichting wordt in de plaats van een maatregel een bestuurlijke boete opgelegd. De boete is gelijk aan het benadelingsbedrag, met een minimum van € 150,00. Bij herhaling zelfs 150 procent van het benadelingsbedrag. De maatregelenverordeningen moeten hierop worden aangepast.

Verder wordt vanaf 1 januari 2013 de terugvordering van de ten onrechte verleende uitkering als gevolg van de schending van de informatieplicht verplicht. Onder het motto "fraude mag niet lonen" wordt de ten onrechte ontvangen uitkering volledig teruggevorderd. Dit brengt met zich mee dat het terugvorderingsbeleid moet worden aangepast. Het beleid wordt in samenspraak met de gemeente Rijssen-Holtén ontwikkeld.

Ook de opgelegde boete moet worden geïnd. De wet verplicht de boete te verrekenen met de uitkering zonder toepassing van de beslagvrije voet. Voor de WWB geldt op deze regel een uitzondering: verrekening vindt plaats met toepassing van de beslagvrije voet. Dit betekent dat een WWB-uitkeringsgerechtigde in ieder geval 90 procent van de voor hem geldende bijstandsnorm blijft ontvangen. Bij herhaling (recidive) van fraude vervalt deze bescherming gedurende de eerste drie maanden na de boeteoplegging.

De wet bepaalt dat fraudeschulden niet in aanmerking komen voor schulddienstverlening.

De Wet huisbezoek rechtmatigheid uitkering maakt het mogelijk dat via een huisbezoek de woonsituatie kan worden vastgesteld. De consequentie van het niet vrijwillig meewerken aan een dergelijk huisbezoek is dat de hoogte van de bijstand wordt vastgesteld op 50 procent van de norm voor gehuwden. De gemeentelijke toeslagen zijn dan niet van toepassing. Reden om de Toeslagenverordening aan te passen.

Zoals bekend is in de loop van 2012 de huishoudinkomenstoets met terugwerkende kracht komen te vervallen. De gemeentelijke uitvoering is hierop aangepast. Echter de verordeningen moeten nog in overeenstemming met de wet worden gebracht.

De WIJ is opgenomen in de WWB. De gemeentelijke verordeningen met betrekking tot de Wij kunnen worden ingetrokken.

Jaarlijks wordt het minimabeleid vorm gegeven in de Beleidsregels bijzondere bijstand. Dit geldt ook voor het jaar 2013. Uitgegaan is van een voortzetting van het bestaande beleid. De verstrekkingen zijn verhoogd met een inflatiecorrecte van 1,7 procent.

De Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd bepaalt dat de pensioengerechtigde leeftijd niet langer met ingang van de dag, waarop men 65 jaar wordt, ingaat. Dit brengt met zich mee dat de AOW-uitkering later ingaat en de gemeentelijke verordeningen betrekking hebben op de periode totdat aanspraak bestaat op AOW. De toeslagenverordening en de verordening Langdurigheidstoelage zijn hierop aangepast.

De beleidsregels bijdrageregelingen bijzondere bijstand gemeente Hellendoorn 2013 houdt ook rekening met deze wijziging.

In het Regeringsakkoord is aangegeven dat de wetgeving met betrekking de sociale zekerheid gaat veranderen. In voorbereiding is de Participatiewet waarin de WWB, de Wet sociale werkvoorziening en een deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) wordt samengevoegd. Gesproken wordt over een huishouduitkeringstoets. Naar verwachting worden de nu voorgestelde verordeningen met ingang van 1 januari 2014 dan weer aangepast.

Effecten:

Zodra de verordeningen en het beleid zijn vastgesteld zijn deze weer in overeenstemming met de regelgeving.

Planning:

De stukken worden ter advisering voorgelegd aan het Cliëntenplatform Werk en Inkomen van 7 januari 2013. Daarna gaan de stukken naar de raadscommissie Samenlevingszaken van 15 januari 2013 ter vaststelling naar de gemeenteraad van 5 februari 2013.

Financiële consequenties:

De verwachting is dat de intrekking van de huishoudtoets geen financiële consequenties met zich mee brengen.

De Fraudewet heeft wel financiële consequenties, doch deze zijn gering van omvang (minder dan €5.000,00 per jaar).

Personele consequenties:

De introductie van de bestuurlijke boete brengt met zich mee dat personeel geschoold moet worden hoe omgegaan wordt met dit fenomeen. De bestuurlijke boete wordt gezien als "criminal charge" in de zin van het Europese verdrag van de mens. De wet stelt hoge eisen aan de boeteoplegging en de overtreder heeft belangrijke rechten zoals het zwijgrecht.

Om kennis en ervaring op te doen, wordt gebruik gemaakt van de diensten van de Sociale Recherche Twente. Dit past binnen de bestaande afspraken.

De verplichte terugvordering en inning van de bestuurlijke boete zal naar verwachting extra werk met zich mee brengen.

Juridische consequenties:

De gewijzigde verordeningen en beleidsregels hebben juridische consequenties voor situaties die zich vanaf 1 januari 2013 voordoen.

Informatisering / Automatisering:

Er worden geen grote consequenties voor uitvoering verwacht.

Burger- en overheidsparticipatie:

n.v.t.

Communicatie:

Cliënten worden door middel van een landelijke campagne gewezen op het strengere regime na 1 januari 2013. Ook in een nieuwsbrief aan cliënten zal aandacht worden besteed aan de gewijzigde wetgeving.

Publicatie van de verordeningen en beleidsregels zal na vaststelling door de gemeenteraad plaatsvinden.

De minima ontvangen persoonlijk informatie over de nieuwe beleidsregels.

Ook op de website zal informatie worden weergegeven.

Overige consequenties:

Geen.